

Pedra, paper i imatge

Tot i ser Llicenciada en Filosofia, Núria Merino (Girona, 1967) també s'ha format en pintura, gravat, tapís, vitrall, vídeo o fotografia. Imatges, lletres i paraules dialoguen en els seus treballs.

TEXT **EUDALD CAMPS***

Hi ha una tipologia d'artistes integrada per creadors poc amics de la reflexió abstracta, éssers «intuïtius» que veuen en l'especulació teòrica (o en el llenguatge mateix) un enemic que no només cal combatre sinó també, i com a condició necessària, superar mitjançant la derrota; a l'extrem oposat, hi ha autors compromesos amb tots els registres propis de la condició humana que, com Núria Merino, fan bones les velles recomanacions de Leonardo: «*Si las facultades son normales y bien equilibradas en el artista —sentenciava Pérez-Dolz referint-se al geni da Vinci—, la teoria no puede hacerle mal alguno, sino que le ayudará a resolver problemas que sin los estudios teóricos tendrían difícil o dudosa solución.*»

En aquest sentit, no hauria d'estranyar a ningú descobrir, al costat de propostes visuals tan potents com *Desmemòria* (2016), reflexions profundament poètiques i de gran calat com ara aquestes: «Perds la memòria —escrivia Núria Merino fa poc més d'un any— i les imatges es tornen borroses. No records allò llegit, i ara les pàgines són pedres de paper amb lletres i paraules que han perdut el sentit. Les línies traçades inventen geografies de l'oblit. En els textos hi ha paraules taxades. I els diàlegs s'esborren. Il·legible,

FOTOS:
► Sobre aquestes línies, Núria Merino; a dalt, algunes de les seves creacions.
 EUDALD CAMPS

la memòria es desdibuixa, no aconsegueix remetre'ns als records, i ara tampoc ens permet oblidar, ens apropa a un passat imprecís que no sabem si ens pertany».

Per entendre'ns: l'aventura creativa de Núria Merino parteix de la introspecció més radical. I diem «parteix», i no pas «desemboca», de manera ben conscient: l'artista gironina espigola la realitat a la recerca d'aquells elements (idees o coses, tant s'hi val) que després interpel·larà servint-se de la sensibilitat i de l'intel·lecte a parts iguals. Pels lectors que coneguin el llibre *Una solitud massa sorollosa* de Bohumil Hrabal (per posar un exemple que no és qualsevol), la comparació pot resultar aclaridora: Hanta, el seu protagonista, porta mitja vida triturant i premsant

llibres en un subterrani sense adonar-se que s'està convertint, de forma totalment involuntària, en una persona culta. Del pou de soledat on es porta a terme el reciclatge emparat per l'economia submergida emergeix una cacofonia de veus que poden pertànyer a Goethe, Schelling, Leibniz, Hölderlin, Lao Tse, Erasme de Rotterdam, Hegel, Aristòtil, Plató, Sòcrates, Shopenhauer, Camus, Demòstenes, Schiller, Nietzsche, Kant, Cervantes... És a dir: tota la cultura occidental (amb alguna excepció sinòloga) formaria part d'un mateix embalatge de paper reciclat que, contra pronòstic, acaba essent un escultura d'inequívoca filiació postmoderna.

Escriu Hrabal: «Totes les bales [de paper premsat] resplendien enlluernadores, em sabia greu haver de lliurar-les tan aviat, m'hagués agradat gaudir-les més temps, anar devorant amb els ulls aquell espectacle d'imatges superposades com una escenografia teatral, amb el cor pesat de les mosques com a música de fons». La veritat és que l'obsessió de Hanta recorda, i molt, la que sol caracteritzar personalitats creatives com la de Núria Merino. Premsar fragments de paper, curiosament escollits en funció de les imatges o dels elements textuais que contenen, és una forma de collage que, en el fons, ens trasllada a la realitat prismàtica característica del nostre món. Ras i curt: ni la memòria ni el món són lineals, vindrien a recordar-nos totes les propostes de Merino, sigui quin sigui el seu format...

O, en paraules de Miquel Bauçà, un altre poeta atòmic: «La cultura és tot allò produït fora dels somnis».

